

พระราชบัญญัติ ควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ พ.ศ. 2505

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ.2505

เป็นปีที่ 17 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติ ควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ พ.ศ. 2505

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

สัตว์ หมายความว่า ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ สุกร สุนัข แมว กระจง ชะนี ลิง ค่าง สัตว์ปีกจำพวก นก ไก่ เป็ด ห่าน และสัตว์ชนิดอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การบำบัดโรคสัตว์ หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันกระทำโดยตรงต่อร่างกายสัตว์ เพื่อตรวจหรือรักษาโรคและ หมายความว่า ความรวมตลอดถึงการป้องกันโรค การกำจัดโรค การควบคุมการแพร่กระจาย การตอนหรือการผสมเทียมด้วย

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(1) ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ในหน้าที่ราชการ หรือในกิจการของสภาวิชาชีพ สถานศึกษาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ ของรัฐบาลหรือสถานศึกษาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ที่รัฐบาลรับรอง

(2) คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ในกิจการที่รัฐบาลตกลงกับองค์การระหว่างประเทศหรือรัฐบาล ต่างประเทศ หรือในกิจการอื่นใดที่จะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนพนักงาน เจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนด กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

คณะกรรมการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์

มาตรา 6 ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ ประกอบด้วย อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขหนึ่งคน ผู้แทนกรมปศุสัตว์สองคน ผู้แทนคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หนึ่งคน ผู้แทนมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์หนึ่งคน ผู้แทนสภาอากาศไทยหนึ่งคน ผู้แทนสัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาสัตวแพทยศาสตร์ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกสองคนเป็นกรรมการ

มาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวาระก่อนอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 9 การประชุมทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 10 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำความในมาตรา 9 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 11 ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์และกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาต
- (2) สั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์
- (3) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่มหาวิทยาลัยและสถานศึกษาอื่นในวิชาสัตวแพทยศาสตร์

มาตรา 12 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการขึ้นในกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร มีนายทะเบียนคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ และในกิจการอื่นทั่วไป และให้มีเจ้าหน้าที่ตามสมควรให้นายทะเบียนเป็นเลขานุการคณะกรรมการด้วย

หมวด 2

การบำบัดโรคสัตว์

มาตรา 13 ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบการบำบัดโรคสัตว์ เพื่อสินจ้างบำเหน็จหรือรางวัล เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์จากคณะกรรมการ

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตและการกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 14 ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ให้ใช้ได้ห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

มาตรา 15 การบำบัดโรคสัตว์มีสามสาขา ดังต่อไปนี้

- (1) สาขาอายุรกรรม คือการบำบัดโรคสัตว์ด้วยยา รวมตลอดถึงการป้องกันโรคหรือการกำจัดโรคด้วย
- (2) สาขาศัลยกรรม คือ การบำบัดโรคสัตว์ด้วยการผ่าตัดหรือการใช้รังสีรวมตลอดถึงการดบแต่งทางศัลยกรรมหรือการตอนด้วย
- (3) สาขาสูติกรรม คือการทำคลอด รวมตลอดถึงการผสมเทียมด้วย

มาตรา 16 ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์มีสองชั้น คือ

- (1) ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นหนึ่ง
- (2) ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นสอง

มาตรา 17 ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นหนึ่ง มีสิทธิประกอบการบำบัดโรคสัตว์สาขาอายุรกรรม สาขาศัลยกรรมและสาขาสูติกรรม ได้ทั้งสามสาขา

มาตรา 18 ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นสอง มีสิทธิประกอบการบำบัดโรคสัตว์ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงในสาขาอายุรกรรม สาขาศัลยกรรม และสาขาสูติกรรม ได้ทั้งสามสาขา หรือเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง

มาตรา 19 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 20 และต้องมีความรู้หรือความชำนาญตามมาตรา 21

มาตรา 20 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ คือ

(1) มีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว

(2) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(3) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิด อันได้กระทำโดยประมาท

(4) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือเป็นโรคที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์

เฉพาะผู้ที่ขาดคุณสมบัติตาม (2) หรือ (3) ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร อาจผ่อนผันให้เป็นรายบุคคลได้

มาตรา 21 ความรู้หรือความชำนาญของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ คือ

(1) สำหรับผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นหนึ่ง

(ก) ได้รับปริญญาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตจากสถานศึกษาในประเทศไทย

(ข) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตจากสถานศึกษาในประเทศไทยก่อน พ.ศ.2485 และคณะกรรมการได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว หรือ

(ค) ได้รับปริญญาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตหรือประกาศนียบัตรวิชาสัตวแพทยศาสตรบัณฑิตจากสถานศึกษาในต่างประเทศ และคณะกรรมการได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว ถ้าเป็นคนต่างด้าวต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ในต่างประเทศมาแล้วด้วย

(2) สำหรับผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นสอง

(ก) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาสัตวแพทยศาสตร์หรือใบรับรองการศึกษาอบรมในวิชาการบำบัดโรคสัตว์จากสถานศึกษาในประเทศไทยที่คณะกรรมการรับรอง และคณะกรรมการได้สอบความรู้เป็นที่พอใจแล้ว หรือ

(ข) มีความรู้หรือความชำนาญในการประกอบการบำบัดโรคสัตว์และคณะกรรมการได้ทดสอบความรู้หรือความชำนาญเป็นที่พอใจแล้ว

มาตรา 22 ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ต้องรักษามรรยาทแห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด 3

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 23 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ที่มีหรือสงสัยว่ามีการประกอบการบำบัดโรคสัตว์ได้ในเวลา
ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

มาตรา 24 ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจยึดสัตว์ เอกสารหรือวัตถุที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีได้

หมวด 4

การสั่งพักใช้และสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 25 การสั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 11 ให้คณะกรรมการกระทำได้ เมื่อปรากฏว่า

- (1) ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 20 หรือ ไม่มีความรู้หรือความชำนาญตามมาตรา 21
- (2) ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัตินี้
- (3) ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

การสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้สั่งได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี

ก่อนพิจารณาสั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้คณะกรรมการดำเนินการไต่สวนโดยให้โอกาสแก่ผู้ประกอบการ
บำบัดโรคสัตว์ผู้นั้นได้ทราบข้อกล่าวหาและยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

มาตรา 26 ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่
วันถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาต และปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้ผู้นั้นจะยื่นคำ
ขอรับใบอนุญาตได้อีก เมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้าคณะกรรมการปฏิเสธการ
ออกใบอนุญาตในครั้งที่สองนี้แล้ว ผู้นั้นหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป

หมวด 5

การอุทธรณ์

มาตรา 27 ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 13 หรือผู้ถูกสั่งพักใช้หรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 25 มีสิทธิอุทธรณ์
คำสั่งของคณะกรรมการซึ่งสั่งไม่ออกใบอนุญาต สั่งพักใช้หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อ
รัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด 6

บทกำหนดโทษ

มาตรา 28 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 วรรคหนึ่ง หรือประกอบกรบ้ำบัดโรคสัตว์ในระหว่างเวลาที่ถูกลงพักใช้ใบอนุญาตต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 29 ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 18 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 30 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา 23 หรือมาตรา 24 ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

หมวด 7

บทเฉพาะกาล

มาตรา 31 ผู้ใดประกอบการบ้ำบัดโรคสัตว์อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในหนึ่ง
ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนี้ ให้ผู้นั้นประกอบการบ้ำบัดโรคสัตว์ ไปพลางก่อน
ได้ แต่ถ้าคณะกรรมการมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีสิทธิประกอบการบ้ำบัดโรคสัตว์ตั้งแต่วันที่ทราบคำสั่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ต.ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ค่าขอ	ฉบับละ 5 บาท
(2) ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นหนึ่ง	ฉบับละ 200 บาท
(3) ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ ชั้นสอง	
(ก) สาขาอายุรกรรม	ฉบับละ 40 บาท
(ข) สาขาศัลยกรรม	ฉบับละ 40 บาท
(ค) สาขาสูติกรรม	ฉบับละ 40 บาท
(4) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ 20 บาท

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมีบุคคลรับทำการบำบัดโรคสัตว์เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว แต่ทำการบำบัดโรคสัตว์ไม่ถูกต้องตามหลักวิชา เพราะตนเองไม่มีคุณวุฒิ ทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของสัตว์และเป็นการเสื่อมเสียแก่สถาบันการสัตวแพทย์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้โรคสัตว์บางชนิดยังเป็นอันตรายแก่ผู้ทำการบำบัดโรคและเจ้าของสัตว์อีกด้วย เช่น โรคแอนแทรกซ์ โรคมงค่อพิษ โรคพิษสุนัขบ้า โรคสาระติ๊ก ฯลฯ เป็นต้น ฉะนั้น จึงสมควรตราพระราชบัญญัติควบคุมการบำบัดโรคสัตว์เพื่อสวัสดิภาพของประชาชนและเจ้าของสัตว์